

Rohumaade rajamine

Golden Fields Factory infopäev
1.02.2023

Margus Lepp
Vändra AS
Juhatuse esimees / agronoom

- Külviaeg ja mullaharimine sõltub:
  - Eelkultuurist
  - Külviajast (kevad või hilissuvine külv)

Põllu ettevalmistamine rajamiseks

- Planeeri külviaega
  - Kevadine külv
  - Hilissuvine
- Olulised tööd!
  - Varise tõrje (hilissuvise külvi korral oluline)
  - Randaalimine
  - Kivikorjamine
  - Väetamine
  - Rullimine
  - Külv
  - Kaarutamine
  - Niitmine

Millega peaks enne rajamist arvestama?

- Mulla lõimimis – liiv, liivsavi, savi jne.
- Mulla reaktsioon – happeline, neutraalne, leelisene.
- Mulla veeolud – kuiv, parasniiske, liigniiske.
- Mulla umbrohtumus – juur- ja seemne umbrohtude varu.
- Toitainete sisaldus mullas – mullaanalüüside alusel.

Rajamisaeg

- **Kevadel**

- + Sügisene künd
- + Parem tööde jaotus (põllul aega vajuda)
- + Rajamisaastal võimalik saaki koristada
- Taimik võib jääda nõrgaks
- Kevadel on sagenenud põuaperioodid

- **Sügisel**

- + Hooldusniidete vajadus väheneb
- + Põua perioodiks on oht väiksem
- + Järgneval aastal on täis periood
- Külv võib jääda hiliseks, talvitumise probleem
- Rajamisaastal saaki ei saa

Künd

- Kamar peab olema ümber pööratud, vana taimiku tärkamise oht.
- Sügavus 20-25 cm.
- Kevadise rajamise puhul soovitan künda sügisel, siis on kevadel lihtsam harida ning lõpp tulemus on parem.

Koorimine/randaalimine

- Taimejääkide komposteerumine.
- Kahjurite tõrje.
- Lõhub paakunud mulda.
- Kooriku tekke ennetamine.

koorimine/
randaalimine

Foto: [veeb](#)

Kivide korjamine/libistamine

- Kui ei panusta rajamisel kivide korjamisele võid kaotada palju aega ja raha niitmisel. Kaotus kestab 4 aastat järjest.
- Külvipind peab olema ühtlane.
- Ebatasane põld lõhub tehnikat.
- Ühtlasem külv ja tärkamine.

Külv

- Külvisügavus 10-20 mm – Kontrolli sügavust külvamise ajal kehtib põhimõte, et pigem madalamale kui sügavamale.
- Külvinormi kontroll.
- Ühtlane seemnesegu.
- Kvaliteetne seeme.

Külviviis

- Hajuskülv
  - Äke
  - Rulliga
- Reaskülv- eelista kitsa reavahega 12 cm
- Täiendkülv
- Allakülv

Rullimine

- Mullapinna tasandamine.
- Niiskuse hoidmine.
- Ühtlasem tärkamine.
- Seemnete parem kontakt mullaga.
- Eriti oluline ka järgnevatel aastatel, et hoida põld sile (kivid, mutimulla hunnikud jms.).

Väetamine

1) Kevadel – Kui kannatab põllule minna ning taimed on kasvu alustanud
NPK 9-12-25 300 kg/ha

1) Peale I niidet

Korn-Kali 150 kg/ha Või Mg sulfaat 300kg/ha

1) Peale II niidet

Kcl 200 kg/ha

NB!!! Väetamisel arvesta enda saaki!!!

Lai niiduvaal

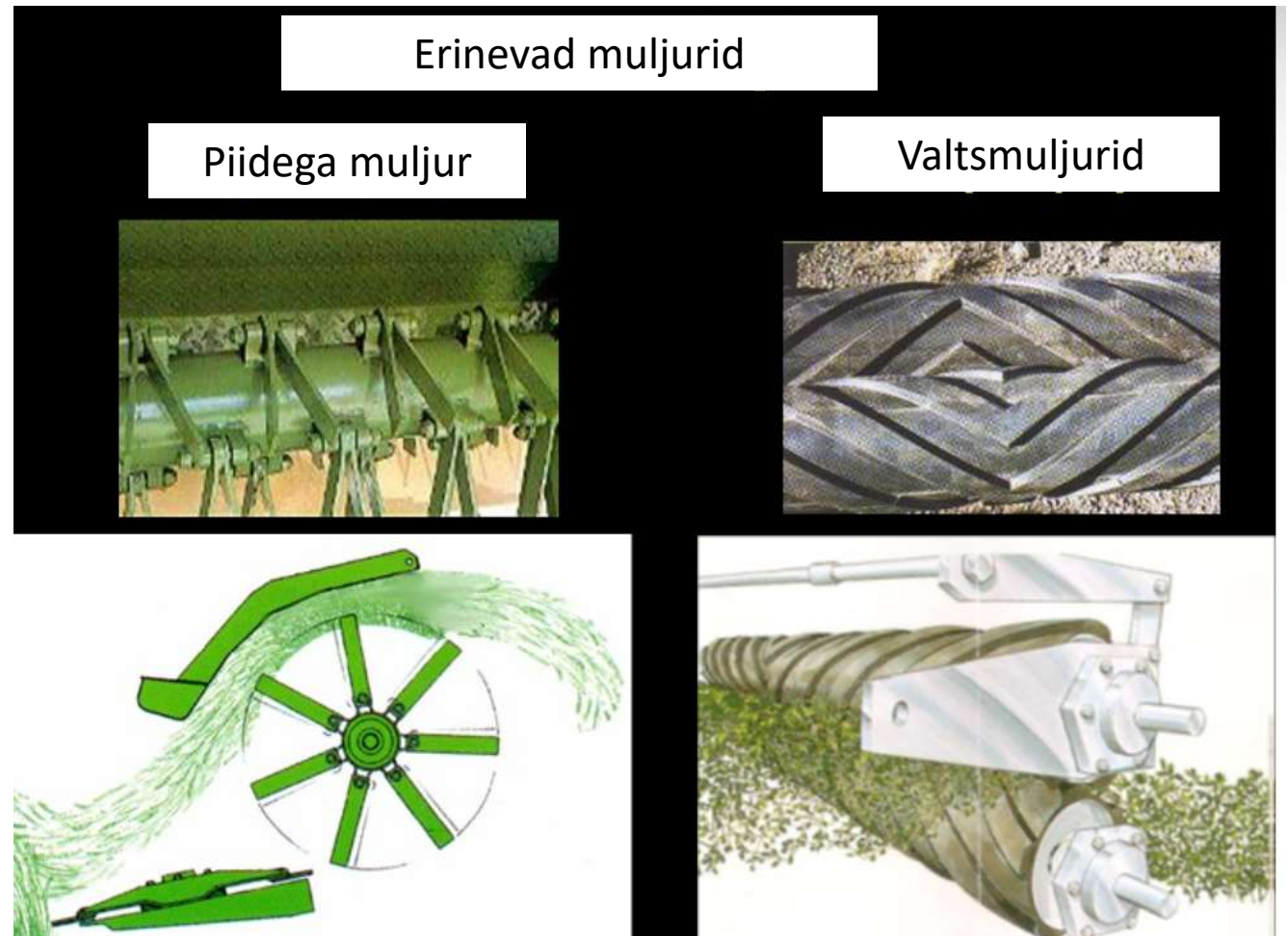
Niitmine

- NB!! Niidukõrgus 10+ cm (13)
  - Niidetud materjal jääb kõrretüügasetele.
  - Materjal on puhtam.
  - Uue ädala kasv on kiirem.
- Teravad terad ja regulaarne niiduterade vahetus.

Muljurid

- Metall, plastik Y-piimuljurid sobib kõrreliste ja punase ristiku niitmiseks.
- Kummikattega valtsmuljurid sobib lutserni niitmiseks.

Kaarutamine – Millal?

- Suur ja võimas vaal, kohe peale niitmist hinnata. Kaarutamine planeerida 1 tund peale niitmist.
- Peale niitmist sajab ootamatult vihma ning õhuniiskus jääb kõrgeks.
- Saastumise oht.

Ebapiisav põllu ettevalmistus

- Rohumaa külviks põlle ettevalmistus on väga oluline, sest heinaseeme on kuni 100 korda väiksem, kui seda on teravili. Seemne kokkupuude mullaga on väga oluline.
- Heintaimedel on algareng aeglasem ning umbrohtudega ei suuda hästi konkureerida.

Foto: Dan Undersander- Agronomy

Vaalutamine

- Kettaga vaaluti
  - ✓ Odavam
  - ✓ Lihtne kasutada
- Konveiervaaluti
  - ✓ Materjal on puhtam
  - ✓ Vaal on ühtlasem ja õhulisem
  - ✓ Materjal on hekseldile paremini söödav

Rohumaade eelised

- Külvikord

rohuma - teravili – raps – teravili - rohuma

- 4 a. liblikõielist kultuuri rikastab oluliselt meie mulda.

Muld on põllumehe suurim vara!

Ära kardada suurt kulu
vaid kardada väikest tulu!